

# TO HJELAND BACK

## Nord Polen



Det finns en vacker cykel- och promenadväg längs stranden i Sopot.

Norra Polen är porten till kontinenten och med färjan kommer man direkt till Gdansk eller Gdynia. Längs kusten ligger många härliga mil av vita sandstränder. **Märkligt att inte fler svenskar hittar hit på semestern.**





I Kartuzy stannar vi till för att äta god sjötunga.

**P**lanen är att ta Polferries över till Gdansk en helg och köra runt i norra Polen. Med mig har jag fotografen Mats Olofsson. Han är veteranrörd och har 14 veteranhojor hemma i garaget. När vi kör ombord på färjan i Nynäs visar det sig att lastrummet är fullt med gamla ryska pansarbandvagnar som tydligen också ska till Polen samma kväll. Då känns det verkligen som att vi är på väg till östlanderna.

– Det där är pansarbandvagn BMP, säger det gamla befälet Mats och får något lyriskt i blicken.

På färjan är det mest polska lastbilschaufförer och det är fler lastbilar än bilar i lastrummet. Färjan går på kvällen och det är riktigt bekvämt att ha gott om tid att äta surkål, grillad polsk korv och dricka billig öl för 13 kronor i den varma kvällssolen på däck. Vi anländer till Gdansk på förmiddagen och lyckas trassla oss ut från staden och alla läskiga spår-vagnsspår som man lätt fastnar i med smala däck. Det pågår många vägarbeten och det märks tydligt att man lägger ner en hel del pengar på ny infrastruktur. Hörde nyligen på teve att Polen är det EU-land som går allra bäst just nu med en blomstrande ekonomi.

– Vägarna är avsevärt bättre nu än för åtta år sen och lag på halvljus har införts, säger Mats.

Vi hittar ut på motorväg E28 mot kusten som bitvis är ny-asfalterad med långa svepande kurvor. Stannar till på en liten lokal krog i staden Kartuzy och äter sjötunga för en spottstyver. Det absolut bästa med Polen är att priserna på mat och dryck fortfarande är riktigt billiga för oss. Vi har en bra bit kvar till en kurort som ligger vid kusten och blir tvungna att snabbt rulla vidare genom den polska landsbygden med böljande fält och betande kossor.

När solen precis är på väg ner i havet kommer vi fram till Kolobrzeg som är en känd polsk kurort med minst tio medicinska kurhotell och en lång fin sandstrand. Hinner precis ta en tur genom den lilla stadskärnan med sina tegelhus och kör en sväng ner till kajen där folk flanerar framför de stora



Mats blir glad av att äta polska specialiteter.

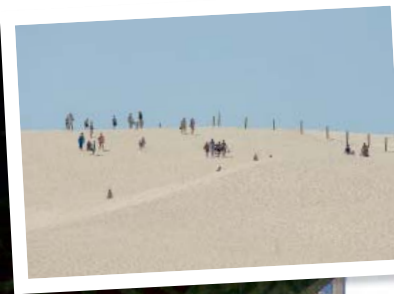
träskeppen som ligger förtöjda. Vi ska bo på ett stort flott kurhotell nere vid stranden dit många polacker och tyskar kommer för medicinsk behandling eller för att bara koppla av. Havsvatten från Baltiska havet, lera och mineraler från området används framgångsrikt. Hotellet har också en härlig saltkammare där vi sitter en lång stund och kopplar av efter dagens långa hojtur.

**NÄSTA DAG** skiner solen och tidigt på morgonen är det riktigt hett så vi beger oss direkt ner till stranden. Den är flera kilometer lång och redan full med solstolar och glada barn som plaskar i vattenbrynet. Svala böljor är underbart uppriskande att börja morgonen med. Mats visar sig vara en badkruka och vägrar först att ta av sig sina älskade boots så det tar ett litet tag att övertyga honom om att det är nyttigt med ett morgonbad. Motvilligt går han med på att ta sig ett dopp och spenderar sedan en timme med att torka bort sand mellan tårna.

Med bootsen på är det sedan dags att dra från stan och vi rullar norrut längs kusten med flera mil av fina sandstränder. – Stränderna liknar östkusten i Skåne från Åhus och söderut, säger Mats.



Gdansk är en gammal varvsstad och vackra fartyg glider förbi i kanalen.



Utanför Leba finns en nationalpark med vackra sanddyner och bad i det uppriskande havet.



**Det är lätt att ta färjan över till den historiska Hansastaden Gdansk från Nynäshamn.»**



Polsk mat är riklig och billig.



Vi kör barväg på perforerade betongplattor mellan sädesfälten.

Vi kör mot Mielo som är en känd badort, speciellt för semestrande polacker. På den långa raka gatan som går parallellt med havet ligger säkert hundratals restauranger, barer och enkla marknadsstånd med krims-krams på båda sidor. Det är lite lågbudget över badorten med en hel del kitschiga snäcksouvenirer. På kvällarna blir det fullt ös på nattlivet. Vi går en sväng på stranden och det är fullkomligt packat med färgglada parasoller och solstolar så långt ögat når. Sanden är härligt vit och det är förvånande att inte fler svenskar hittar hit till dessa underbara stränder med finkornig sand som bara fortsätter kilometervis. Temperaturen är runt 35 grader och vi är rejält hungriga så vi stannar till vid en restaurang i utkanten av Mielo. Här beställer vi god grillad fisk för 35 kronor. Efter lunch fortsätter vi en bit ut på den smala raka landtungan nära havet men blir tvungna att vända när vägen tar slut och bara en cykelväg återstår. Kör istället en bit inåt landet mot kuststaden Darlowa. Landskapet liknar Englands böljande landskap med små byar med välbehållna hus.



På telefonstolpar kan man se stora storkbön i norra delen av Polen.



Barnen har roligt när de springer nedför de höga sanddynerna utanför Leba.

Ser jordgubbsplockare på ett stort fält och en underbar doft av solmogna jordgubbar sprids i luften. Vi kör längs långa aléer av lövträd och fram mot eftermiddagen kommer sommarens parfym fram. Hela luften fylls av en stark doft av fläder och lindblom som väcker upp känslan av sommar. Efter den lilla orten Tazy tar vi en genväg mellan sädesfälten på en väg av perforerade betongplattor. Annars är vägarna ganska hyfsade efter Darovar och vi åker in en snabb sväng för att få en skymt av kuststäderna Darlowa och Ustka. De verkar båda vara mysiga sommarstäder med restauranger, hotell, barer, en trevlig liten hamn och företrädesvis polska turister. Vi har dock en bit kvar att köra så vi fortsätter till Leba, en annan badort längs kusten där vi tänker övernatta.

Någonstans på huvudvägen mellan Slurpsk och Leba får Mats för sig att vi ska ta en genväg och kör snabbt av på en sidoslinga utan skyltar. Jag som annars brukar ha bra koll på skyltar tappar nu bort mig, men Mats verkar ha läget under kontroll och kör målmedvetet vidare.

– Jag håller koll och noterar skuggorna så att vi kör åt rätt håll, säger Mats som tydligen har lärt sig ett och annat nyttigt i lumpen.

**VÄGEN BLIR ALLT SMALARE** och asfalten upphör när vi plötsligt hamnar rakt ute på vischan bland bondgårdar, betande kosor och veteåkrar. I det vackra dämpade eftermiddagsljuset kör vi ut på en mycket knagglig och dammig väg av torkad jord som leder rakt ut i ett veteåkr. Från ingenstans kommer helt plötsligt en gammal Opel Vectra farande i hög fart på fel sida och kör om oss mitt ute i veteåkrarna så att dammet ryker. Det går så fort att vi blir chockade och jag kommer mig inte ens för att ta upp kameran för att dokumentera händelsen.

– Herrejävlar vad i all världen var det där? Det är sådant som bara händer i Polen, säger vi och skrattar nervöst bort incidenten.

Till slut kommer vi faktiskt ut på en asfalterad väg och hamnar i rätt riktning mot Leba. Jag är klart imponerad av Mats navigationskunskaper genom intuition och skuggor. Det är skymningstimmor och jag ser skyltar som varnar för rådjur. De vackra graciösa rådjuren står och betar på fälten vid sidan av vägen och jag ber Mats att hålla nere hastigheten.

Sista biten in till Leba kör vi för säkerhets skull extra sakta. Stannar till för att tanka vid infarten till Leba och träffar ett gäng tatuerade, kramgoa bikers från klubben Knight Riders i staden Leborg. De gillar att prata med utländska hojåkare och är hur vänliga och trevliga som helst.

Kommer fram till hotellet när det är mörkt och åker direkt till staden för att äta middag på en bra restaurang och ta en välförtjänt öl.

**NÄSTA DAG ÄR DET** om något ändå varmare och värmebölja i Polen. Så passande att besöka nationalparken i Leba med sina sanddyner vid havet i värsta ökenklimat. Kör till nationalparken och ställer ifrån oss hojen. Jag tar ett bad och sedan är det snabbt tillbaka till parkeringen för att motvilligt sätta på oss våra varma Goretexkläder igen. Vi rullar mot den ytterst smala halvön till Hel i den 38-gradiga värmen.

Innan vi kommer fram till målet stannar vi till för att äta lunch på en campingplats vid havet. Det är helg och surfing verkar populärt bland lite rikare kids som vi gissar kommer från städerna Gdansk, Gdynia och Sopot. Plötsligt får vi syn på ett par svenskeregistrerade hojar som rullar in på campingplatsen. Några bikers kör med bar överkropp i den tropiska sommarhettan och medan jag står i kön för att beställa lunch dyker en av killarna upp för att köpa öl. Det visar sig att han och två kompisar har tagit färjan från Karlskrona till Gdynia och ska rulla runt i två veckor både i norra Polen och Tyskland. Förra året blev det en tur till Estland, Lettland och Litauen.

Den långa stranden vid Sopot är riktigt fin med vit finkornig sand.



Kolobrzeg är en trevlig gammal kurort vid kusten med en lång sandstrand och flera hälsobad.



Gdansk är en mycket vacker stad med gamla tegelbyggnader, bärnstensaffärer och restauranger längs Motlawakanalen där kajaker och ett piratskepp kommer glidande i det mjuka ljuset.»

– Priserna på mat och öl är så bra här och en semester med hoj, färja och tält blir hur billig som helst här i Polen. Att inte fler svenskar åker hit på semester kanske beror på att landet fortfarande har ett dåligt rykte. Folk tror kanske att de blir rånade så fort de kommer av färjan, säger Thomas Skoglund från Ulricehamn. Men så är det ju inte.

**DE HAR KÖRT KLART** för dagen och stannar kvar på campingplatsen medan vi rullar vidare ut på halvön till Hel. Vi kör fyra och en halv mil till målet och sista biten är vägen riktigt rolig med spännande kurvor. Landskapet påminner om Gotland med talkskog och sand. Det är helg och gott om folk som ska bada längs stränderna denna varma sommar. Längst ute vid Hel ligger ett mindre samhälle med en liten strand, några bostadshus och en hel del butiker längs gågatan. Det går även en passagerarfärja mellan Hel och Gdynia. Det hade varit toppen att ta den färjan tillbaka, men vi blir tvungna att återvända samma väg. Det är en solig söndag när alla är på väg hem på kvällen, så långa köer bildas. Mats snitslar sig sakta men säkert fram mellan bilarna. Till slut släpper köerna när vi kommer bort från den smala halvön och ut på motorväg E28 mot Sopot där vi ska övernatta.

Gdansk, Gdynia och Sopot ligger nära varandra och bildar Tricity med bra förbindelser av pendeltåg mellan städerna. Det bästa nattlivet finns i Sopot så vi kör till hotellet fortast möjligt för att duscha innan vi tar tåget in till staden för att äta och kolla in nattlivet. En lång gågata mitt i centrala Sopot går ner mot hamnen och här ligger många trevliga restauranger, trendiga barer och mysiga klubbar. Nattlivet är en het sommar natt är riktigt bra med ung publik och priserna på mat och drinkar är fortfarande mycket låga. Vi har varit igång hela dagen i den tropiska sommarhettan så vi pallar inte med ungdomarnas tempo utan nöjer oss med mat och öl på barginatan innan vi tar pendeltåget tillbaka till hotellet.

TEXT: HÉLÈNE LUNDGREN  
FOTO: MATS OLOFSSON